

Sygn. akt I ACa 315/14

POSTANOWIENIE

Dnia 18 września 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	:	SSA Magdalena Pankowiec (spr.)
Sędziowie	:	SA Bogusław Dobrowolski SA Irena Ejsmont - Wiszowata

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2014 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. G.**

przeciwko **A. G.**

o rozwód

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Olsztynie

z dnia 30 października 2013 r., sygn. akt VI RC 840/12

postanawia:

odrzuć apelację

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Olsztynie wyrokiem z dnia 30 października 2013 r. rozwiązał przez rozwód małżeństwo B. G. i A. G. z winy pozwanego, zasądził od pozwanego na rzecz z powódki alimenty w wysokości po 200 złotych miesięcznie, umorzył postępowanie w części dotyczącej żądania eksmisji pozwanego oraz orzekł o kosztach procesu. Powyższy wyrok wraz z uzasadnieniem został doręczony pełnomocnikowi pozwanego 9 grudnia 2013 r. 23 grudnia 2013 r. pozwany wniósł apelację od tego wyroku wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych. Sąd Okręgowy w Olsztynie postanowieniem z 13 stycznia 2014 r. zwolnił pozwanego od opłaty od apelacji ponad kwotę 300 złotych, zaś w pozostałej części wnioszek oddalił. Sąd Apelacyjny w Białymstoku postanowieniem z 28 lutego 2014 r. oddalił zażalenie pozwanego na powyższe postanowienie. Odpis postanowienia Sądu Apelacyjnego został doręczony pełnomocnikowi pozwanego 18 marca 2014 r. (k. 366).

31 marca 2014 r. pełnomocnik pozwanego, wniósł o przywrócenie terminu do uzupełnienia braków formalnych apelacji poprzez uiszczenie opłaty częściowej od apelacji. Podał w uzasadnieniu, że pozwany nie mógł opłacić apelacji w

terminie wobec braku środków finansowych. Czynności tej dokonał niezwłocznie po ich zgromadzeniu. Sąd Okręgowy w Olsztynie postanowieniem z dnia 4 kwietnia 2014 r. przywrócił pozwanemu termin do wniesienia opłaty od apelacji.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie oddalony, przewodniczący wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma. Z kolei zgodnie z art. 112 ust. 3 powołanej ustawy, jeżeli pismo podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub wartości przedmiotu zaskarżenia, zostało wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego i wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, złożony przed upływem terminu do opłacenia pisma, został oddalony, tygodniowy termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia. Jeżeli jednak o zwolnieniu od kosztów sądowych orzekł sąd pierwszej instancji, a strona wniosła zażalenie w przepisany terminie, termin do opłacenia pisma biegnie od dnia doręczenia stronie postanowienia oddalającego zażalenie.

Pozwany był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, który wniósł w jego imieniu apelację. Doręczenie pełnomocnikowi prawomocnego postanowienia Sądu Apelacyjnego z 28 lutego 2014 r. o oddaleniu zażalenia aktualizowało obowiązek radcy prawnego samodzielnego opłacenia apelacji. Termin do uiszczenia opłaty upłynął zatem w dniu 25 marca 2014 r. Prawomocne oddalenie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych (w całości lub w części) stanowi kompetentną informację dla profesjonalnego pełnomocnika, jaką opłatę sądową obowiązany jest uiścić w terminie 7 dni od daty doręczenia postanowienia. W tym stanie rzeczy bezskuteczny upływ tego terminu uzasadniał odrzucenie wniesionej apelacji.

Tymczasem radca prawny po doręczeniu mu odpisu postanowienia Sądu Apelacyjnego, zamiast wniesienia opłaty w ustawowym terminie, wniósł o przywrócenie terminu do wniesienia tej opłaty wskazując na trudności finansowe pozwanego. Sąd Okręgowy w tej sytuacji niezasadnie przywrócił pozwanemu termin do uzupełnienia braków formalnych, uznając tym samym że strona uchybiła temu terminowi bez swojej winy (art. 168 § 1 k.p.c.). Sąd jest bowiem związany swoim prawomocnym postanowieniem w przedmiocie częściowej odmowy zwolnienia od kosztów sądowych (art. 365 § 1 w związku z art. 361 k.p.c.). Uznał w nim, że A. G. ma możliwości finansowe, by uiścić w terminie wynikającym z prawa procesowego opłatę w wysokości 300 złotych. Przywrócenie terminu oznacza uwzględnienie argumentacji, że środkami takimi nie dysponował, co oznacza podważenie mocy wiążącej wcześniejszego własnego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie, a także rozstrzygnięcia, jakie w toku kontroli instancyjnej wydał Sąd Apelacyjny. Sąd Okręgowy podjął zatem oczywiście błędną decyzję procesową.

Pozwany nie powołał się na żadne nowe okoliczności, jakie zaistniały po wydaniu prawomocnego postanowienia mające wpływ na jego sytuację finansową. Gdyby zaś nawet miały miejsce, to – stosownie do art. 359 k.p.c. w związku z art. 107 ust. 1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – powinny zostać przywołane jako podstawa ponownego wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych.

Nieprawidłowe przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty do apelacji pozostawało bez znaczenia z punktu widzenia zachowania właściwego terminu do uiszczenia opłaty od apelacji. Nie mogło wobec tego zniweczyć skutku procesowego przewidzianego w art. 112 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 373 zd. 1 w zw. z art. 370 k.p.c., Sąd Apelacyjny orzekł jak w sentencji.